

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ЗВАЊА ДРЖАВНИХ/ПОРЕСКИХ СЛУЖБЕНИКА

У протеклом периоду, у више наврата су вршене измене Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“ бр. 79/05, 81/05 - исправка, 83/05 - исправка, 64/07, 67/07 - исправка, 116/08, 104/09, 99/14, 94/17, 95/18, 157/20, 142/22, 13/25 - УС, 19/25, 109/25, 9/26) у којима су се мењали услови за рад на радним местима државних службеника у различитим степенима образовања.

Измене и допуна Закона у вези са условима за рад на радним местима у средњем образовању и првом степену високог образовања (180 ЕСПБ бодова), извршене су и објављене у „Службеном гласнику РС“, бр. 99/14, 95/18, 104/09.

Високо образовање у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова „Службени гласник РС“, бр. 99/14, 95/18, 104/09.			
Сарадник	3 г.	Сарадник	3 г.
Млађи сарадник	Припр.	Млађи сарадник	9 м./5 г.

Завршена средња школа „Службени гласник РС“, бр. 99/14, 95/18, 104/09.			
Референт	2г.	Референт	2 г.
Млађи референт	Припр.	Млађи референт	6 мес.

Одредбом члана 14. Закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр. 109/25), брисан је члан 39. истога Закона, који се налазио у Глави четвртој - III. ИЗВРШИЛАЧКА РАДНА МЕСТА и који је садржавао опис послова и услове за рад на радном месту у звању млађег саветника. Истом изменом закона је утврђено да се мења потребно радно искуство за обављање послова државних службеника, тако што се смањује потребно радно искуство за обављање послова у другом степену високог образовања у државној управи (240 ЕСПБ бодова).

Закон о државним службеницима (до „Служб. гласника РС“ 109/25)	Рад. икуств.	Закон о изменама и допунама ЗДС („Службени гласник РС“, бр. 109/25)	Рад. икуств.
Високо образовање у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова			
Виши саветник	7 г.		
Самостални саветник	5 г.	Виши саветник	5 г.
Саветник	3 г.	Самостални саветник	3 г.
Млађи саветник	1 г.	Саветник	1 г.

У вези са овим изменама, у члану 35. став 3. истог Закона су наведена звања државних службеника и то: виши саветник, самостални саветник, саветник, сарадник, млађи сарадник, референт и млађи референт.

У исто време, остала је напромењена одредба члана 32. став 2. Закона о државним службеницима у којој се утврђује да се посебним законом одређује подела радних места на којима се обављају послови који, између осталих, подразумевају примену пореских правила и поступка, односно посебних прописа из надлежности Пореске управе.

То даље подразумева да се у Пореској управи задржава посебан систем звања утврђен у члану 169к, став 1. тачка 3. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“ бр. 80/02, 84/02 - исправка, 23/03 - исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 - др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 - исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19, 144/20, 96/21, 138/22, 94/24, 109/25) који је на следећој табели приказан упоредо са системом звања у Закону о државним службеницима:

Закон о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр. 109/25)	Рад. икуств.	Закон о пореском поступку и пореској администрацији	Рад. икуств.
Високо образовање у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова			
		Главни порески саветник	9 г.
		Виши порески саветник	7 г.
Виши саветник	5 г.	Порески саветник I	5 г.
Самостални саветник	3 г.	Порески саветник	3 г.
Саветник	1 г.	Млађи порески саветник	1 г.
Високо образовање у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова			
Сарадник	3 г.	Виши порески сарадник	3 г.
		Порески сарадник	2 г.
Млађи сарадник	9 мес.	Млађи порески сарадник	9 мес.
Завршена средња школа			
		Виши порески референт	3 г.
Референт	2 г.	Порески референт	2 г.
Млађи референт	6 мес.	Млађи порески референт	6 мес.

То, такође подразумева да Пореска управа нема обавезу да измени постојећа звања пореских службеника.

Ипак, ако се удаљимо од законске нужности, надлежне функције Пореске управе треба да анализирају нова законска решења и сагледају могуће бенефите за пореске службенике који могу да проистекну из измене система звања, у које спадају: конкуренстност приликом запошљавања младих кадрова и смањење потребног времена за напредовање у каријери. Уколико Пореска управа приступи измени система звања, мора остати доледна у задржавању специфичности звања, због специфичности, тежине и захтеваног знања и стручности у обављању пореских послова.